

Ποιοι μπορούν να «μπουν» στον εξωδικαστικό συμβιβασμό *14 ερωτήσεις-απαντήσεις

Μπορούν οι αγρότες να υπαχθούν στον εξωδικαστικό μηχανισμό; Τί ακριβώς γίνεται με τα χρέη των ελεύθερων επαγγελματιών; Αν υπάρξει συμφωνία αναδιάρθρωσης, βγαίνει από τον Τειρεσία ο οφειλέτης; Τι συμβαίνει με τις οφειλές που ήδη είναι σε ρύθμιση; Μπορεί να αρνηθεί η τράπεζα σε μια επιχείρηση να υπαχθεί στον μηχανισμό; Ο οφειλέτης έχει δεύτερη ευκαιρία σε περίπτωση αποτυχίας του εξωδικαστικού μηχανισμού; Πώς μπορεί να υπαχθεί μια εταιρία στο μηχανισμό που έχει κλείσει αλλά έχει χρέη; Τί γίνεται με τους Συνεταιρισμούς που βρίσκονται υπό εκκαθάριση;

Τα παραπάνω, είναι μερικά από τα «καυτά» ερωτήματα που τίθενται στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΕΓΔΙΧ). Με τη διαδικασία υποβολής προτάσεων να βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, χιλιάδες οφειλέτες, λογιστές, δικηγόροι, πιστωτές και εργαζόμενοι επιχειρούν να «αποκρυπτογραφήσουν» το νέο πλαίσιο.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΓΔΙΧ με μια σειρά από διευκρινιστικές ερωτήσεις – απαντήσεις που παρατίθενται στη συνέχεια, επιχειρεί να διευκολύνει τους οφειλέτες που επιθυμούν να υπαχθούν στον εξωδικαστικό μηχανισμό.

Εντάσσονται τα ελευθέρια επαγγέλματα στον εξωδικαστικό μηχανισμό; (Π.χ. αγρότες, κτηνοτρόφοι, δικηγόροι, μηχανικοί, γιατροί)

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 4469/2017, ο εξωδικαστικός αφορά και σε φυσικά πρόσωπα, με την προϋπόθεση να συντρέχει στο πρόσωπό τους η εμπορική ιδιότητα και κατά συνέπεια και η πτωχευτική ικανότητα. Επομένως, κριτήριο για την υπαγωγή φυσικού προσώπου στη ρύθμιση του νόμου αποτελεί η πτωχευτική του ικανότητα κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης και όχι η φύση των χρεών του, αν δηλαδή είναι εμπορικά ή αστικά, χωρίς να γίνεται διάκριση ανάμεσα σε επαγγελματικά δάνεια – αλληλόχρεους λογαριασμούς ή στεγαστικά – καταναλωτικά δάνεια.

Από τα πρόσωπα που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και έχουν φορολογική κατοικία στην Ελλάδα εξαιρούνται μόνο τα φυσικά πρόσωπα χωρίς εμπορική ιδιότητα – ελεύθεροι επαγγελματίες που εμπίπτουν ρητά στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3869/2010 (Α" 130) για τη ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και ειδικότερα οι ελεύθεροι επαγγελματίες όπως δικηγόροι, μηχανικοί, γιατροί.

Ως προς τους αγρότες, κτηνοτρόφους κλπ., επειδή δεν εξαιρούνται ρητά από το πεδίο εφαρμογής του νόμου, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική έκθεση, θεωρείται ότι εντάσσονται στον εξωδικαστικό μηχανισμό σε περίπτωση που τους

προσδίδεται η εμπορική ιδιότητα (άρθρο 2§1).

Τα φυσικά πρόσωπα – ελεύθεροι επαγγελματίες χωρίς πτωχευτική ιδιότητα μπορούν ωστόσο να απευθυνθούν στο Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης ώστε να τους παρασχεθούν λύσεις ρύθμισης των οφειλών τους ανάλογες με αυτές που αποδέχονται ή αντιπροτείνουν στο πλαίσιο της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης των οφειλών (άρθρο 15§21).

Πώς μπορεί κάποιος να διαπιστώσει αν έχει εμπορική ιδιότητα;

Πέραν των νομικών προσώπων που εκ του νόμου έχουν εμπορική ιδιότητα, τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να το διαπιστώσουν από τον ΚΑΔ τους. Συνεπώς στην περίπτωση που δεν το γνωρίζουν, θα πρέπει να απευθυνθούν στο λογιστή τους.

Μπορούν οι τράπεζες να εμποδίσουν την ένταξη του οφειλέτη στον εξωδικαστικό μηχανισμό μέσω μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης;

Όχι. Παράλληλα με την υπαγωγή στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών προβλέπεται αυτοδίκαιη αναστολή των μέτρων εκτέλεσης, από την ημέρα αποστολής από τον συντονιστή πρόσκλησης στους πιστωτές για συμμετοχή στη διαδικασία και για διάστημα 70 ημερών. Πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης που διενεργούνται από πιστωτές μετά την κοινοποίηση σε αυτούς αντιγράφου της αίτησης υπαγωγής στη διαδικασία είναι άκυρες. Περαιτέρω, η αναστολή μπορεί να παραταθεί με αίτηση ασφαλιστικών μέτρων του οφειλέτη στο Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας του για διάστημα έως 4 επιπλέον μηνών, εφόσον συναινεί η απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών. (άρθρο 13 §§ 1,3)

Όταν ο πιστωτής είναι ένας η αίτηση θα γίνεται μέσω της πλατφόρμας ή εκτός αυτής;

Σε περίπτωση που ο οφειλέτης οφείλει άνω του 85% του συνολικού χρέους του σε έναν μόνο πιστωτή ακολουθείται η απλοποιημένη διαδικασία με διμερή διαπραγμάτευση (άρθρ. 2 παρ. 5) και η αίτηση υποβάλλεται με τη χρήση της ειδικής πλατφόρμας (άρθρο 4 § 2).

Πώς επιτυγχάνεται η υποχρέωση του δημοσίου να συμμετάσχει στις διαδικασίες;

Οποιοσδήποτε φορέας του Ελληνικού Δημοσίου μπορεί ως πιστωτής να κινησει την διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών λογιζόμενος ως συμμετέχων εφόσον υποβάλει εμπρόθεσμα αίτηση ο οφειλέτης (άρθρο 4 § 5). Η συμμετοχή του δε στον μηχανισμό καθίσταται υποχρεωτική σε περιπτώσεις οφειλών έως 20.000 ευρώ χωρίς δυνατότητα διαγραφής βασικής οφειλής, προσφέροντας για βασικές οφειλές έως 3.000 € αποπληρωμή σε 36 μηνιαίες δόσεις κατ' ανώτατο όριο με ελάχιστη δόση €50, ενώ για βασικές οφειλές άνω των €3.000 αποπληρωμή σε 120 μηνιαίες δόσεις κατ' ανώτατο όριο με ελάχιστη δόση €50. Στην περίπτωση αυτή το Δημόσιο δεν συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις, ούτε υποβάλλει πρόταση αναδιάρθρωσης οφειλών και οι οφειλές προς αυτό προσμετρώνται στις θετικές ψήφους των συμμετεχόντων πιστωτών εφόσον διαπιστωθεί ότι τηρήθηκαν οι σχετικοί κανόνες (άρθρο 15 § 6). Αναλόγως, όταν δημόσιοι φορείς λειτουργούν ως συνοφειλέτες ή εγγυητές δεν απαιτείται συνυποβολή της αίτησης και η διαδικασία διαπραγμάτευσης προχωρεί ως εάν ο συγκεκριμένος συνοφειλέτης είχε συνυποβάλει

την αίτηση και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (άρθρο 4 § 3).

Σε κάθε περίπτωση η συμμετοχή του Δημοσίου ευνοείται μέσω σειράς κινήτρωνόπως:

- η δυνατότητα ένταξης υφιστάμενων ρυθμίσεων οφειλών σύμφωνα με τους νόμους 4152/2013 (Α΄ 107), 4174/2013 (Α΄ 170), 4305/2014 (Α΄ 237) και 4321/2015 (Α΄ 32), όπως έχουν διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία έγκρισης της σύμβασης αναδιάρθρωσης ή κατ' εξαίρεση τροποποίηση των εν λόγω ρυθμίσεων προσφέροντας αύξηση του αριθμού των δόσεων κατά το απολύτως αναγκαίο μέτρο και έως 120 μηνιαίες δόσεις (άρθρο 15 § 4),

- η αναβίωση απαίτησης του συνόλου του υπολοίπου της οφειλής συμπεριλαμβανομένων των εκπρόθεσμων προσαυξήσεων και των αναλογούντων τόκων (άρθρο 14 § 6) που δυνητικά έχουν διαγραφεί στο πλαίσιο υπολογισμού της κατανομής των ποσών προς τους πιστωτές (άρθρο 9 § 2ββ) σε περίπτωση μη τήρησης των οριζόμενων εντός της Σύμβασης αλλά και αντίστοιχης παράλειψης έγκαιρης εξόφλησης ή τακτοποίησης κάθε είδους οφειλών οι οποίες βεβαιώθηκαν μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2016 (άρθρο 14 § 6).

Εντάσσονται τα χρέη και του επιχειρηματία στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών του εξωδικαστικού συμβιβασμού;

Στη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού εντάσσονται οι χρηματικές οφειλές τόσο της εταιρίας όσο και του επιχειρηματία με πτωχευτική ικανότητα, στο βαθμό που κριθεί απαραίτητο για τη βιωσιμότητα της επιχείρησης από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων πιστωτών. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 1 § 1, στη διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού εντάσσονται οι χρηματικές οφειλές προς οποιονδήποτε πιστωτή, οι οποίες είτε προέρχονται από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, είτε αποτελούν οφειλές από άλλη αιτία, εφόσον η ρύθμιση των εν λόγω οφειλών κρίνεται από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία απαραίτητη προκειμένου να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα του οφειλέτη. (Άρθρο 1 § 1 και άρθρο 2 § 1).

Βγαίνει ο οφειλέτης από τον Τειρεσία με την υπογραφή της συμφωνίας αναδιάρθρωσης ώστε να μπορεί να εκδώσει πιστωτική κάρτα;

Στα Αρχεία της Τειρεσίας ΑΕ δεν περιλαμβάνεται εκτίμηση, κρίση, οικονομική ή άλλη αξιολόγηση των δεδομένων που εντάσσονται σε αυτό. Η αξιολόγησή τους γίνεται αποκλειστικά από τους αποδέκτες τους σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα στοιχεία που αυτοί διαθέτουν και με τη πολιτική χρηματοδότηση καθενός εξ αυτών. Οι πληροφορίες και τα δεδομένα των Αρχείων έχουν, συνεπώς, σαφώς επικουρικό χαρακτήρα και σε καμία περίπτωση δεν υποχρεώνουν, παρακινούν ή αποτρέπουν τον αποδέκτη τους να πραγματοποιήσει ή να μην πραγματοποιήσει κάποια οικονομική συναλλαγή. Συνεπώς, στην περίπτωση αίτησης του οφειλέτη για έκδοση πιστωτικής κάρτας το πιστωτικό ίδρυμα θα εξετάσει την χορήγηση ή μη αυτής λαμβάνοντας υπόψη συνδυαστικά τα δεδομένα των αρχείων της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΑΕ, τη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών και την πολιτική χρηματοδότησης που ακολουθεί το πιστωτικό ίδρυμα.

Τι γίνεται με τους συνεταιρισμούς που είναι σε εκκαθάριση;

“Ένας συνεταιρισμός που είναι σε εκκαθάριση μπορεί να υπαχθεί στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εάν αποφασισθεί από το αρμόδιο όργανό του η αναβίωσή του πριν από την υποβολή της αίτησης. (άρθρο 2§3γ)

Τι γίνεται με εταιρία που έχει επέλθει η λύση της (κλείσει) και υπάρχουν χρέη;

Εταιρία που έχει διακόψει την επιχειρηματική της δραστηριότητα μπορεί να υπαχθεί στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εάν αποφασισθεί από το αρμόδιο όργανό της η αναβίωσή της πριν από την υποβολή της αίτησης. (άρθρο 2§3γ)

Εμποδίζει την ένταξη στον εξωδικαστικό το βεβαρυσμένο ποινικό μητρώο από χρέη του οφειλέτη;

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση για υπαγωγή στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών εφόσον έχει καταδικασθεί με αμετάκλητη απόφαση το ίδιο το φυσικό πρόσωπο ή στην περίπτωση των νομικών προσώπων οι πρόεδροι ή οι διευθύνοντες σύμβουλοι ή οι διαχειριστές ή οι εταίροι ή και κάθε πρόσωπο εντεταλμένο είτε από το νόμο, είτε από ιδιωτική βούληση, είτε με δικαστική απόφαση στη διαχείριση αυτών για ένα από τα ακόλουθα αδικήματα:

α) φοροδιαφυγή, εκτός αν αφορά μη απόδοση φόρου προστιθέμενης αξίας, φόρου κύκλου εργασιών, φόρου ασφαλίσεων, παρακρατούμενων και επιρριπτόμενων φόρων τελών ή εισφορών ή φόρου πλοίων,

β) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, υπεξαίρεση, εκβίαση, πλαστογραφία, δωροδοκία, δωροληψία, λαθρεμπορία, καταδολίευση δανειστών, χρεοκοπία, ή απάτη, σε βαθμό κακουργήματος. (άρθρο 2§3δ)

Υπάρχει περίπτωση εμπλοκής των συγγενικών προσώπων του οφειλέτη στα χρέη του που έχουν ενταχθεί στη σύμβαση αναδιάρθρωσης (μέσω του πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης που προσκομίζεται ως δικαιολογητικό);

Το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης είναι συνοδευτικό έγγραφο της αίτησης του οφειλέτη, και ως εκ τούτου δεν υπάρχει περίπτωση εμπλοκής των συγγενικών προσώπων του οφειλέτη, εφόσον το συγγενικό πρόσωπο δεν είναι εγγυητής ή συνοφειλέτης στη σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών. (άρθρο 1§2γ)

Τι γίνεται όταν μια τράπεζα δεν συμφωνεί να ενεργοποιηθεί ο Εξωδικαστικός Μηχανισμός Ρύθμισης Οφειλών των επιχειρήσεων; Υπάρχει «ρήτρα περί υποχρεωτικής συμμετοχής των πιστωτών»;

Ο νόμος δεν προβλέπει ούτε επιβάλλει κάποια ρήτρα περί υποχρεωτικής συμμετοχής των πιστωτών, στην διαδικασία του εξωδικαστικού μηχανισμού. Προκειμένου να υπάρξει έγκριση πρότασης αναδιάρθρωσης οφειλών απαιτείται συμφωνία του οφειλέτη και πλειοψηφία των 3/5 των συμμετεχόντων πιστωτών, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται τα 2/5 των συμμετεχόντων πιστωτών με ειδικό

προνόμιο, ήτοι υποθήκη, προσημείωση, ενέχυρο ή άλλο προνόμιο.

Σημειώνεται ότι, οι ρυθμίσεις της σύμβασης δεν επιτρέπεται να φέρουν οποιονδήποτε πιστωτή σε χειρότερη οικονομική θέση από αυτήν στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.

Επομένως, η άποψη της πλειοψηφίας του 60% των συμμετεχόντων πιστωτών, επιβάλλεται στους υπόλοιπους πιστωτές που δεν συμμετείχαν ή δεν συμβλήθηκαν στην σύμβαση αναδιάρθρωσης οφειλών.

Ο οφειλέτης έχει δεύτερη ευκαιρία σε περίπτωση αποτυχίας του εξωδικαστικού μηχανισμού;

Σε περίπτωση που εκκρεμεί η υποβολή αίτησης υπαγωγής στη διαδικασία εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών ή έχει περαιωθεί αυτή σύμφωνα με σχετικό πρακτικό που υπογράφεται από τον συντονιστή ή αν η διαπραγμάτευση με τους πιστωτές δεν οδηγήσει σε συμφωνία και ο συντονιστής συντάξει πρακτικό αποτυχίας, ο οφειλέτης δεν έχει δικαίωμα να υποβάλει εκ νέου αίτηση (άρθρο 4 § 1). Εάν ωστόσο είναι το δικαστήριο αυτό που θα απορρίψει τη συμφωνία αναδιάρθρωσης, τότε ο οφειλέτης έχει δικαίωμα να ασκήσει έφεση (άρθρο 12 § 7)

Αν έχει γίνει ήδη ρύθμιση σε δάνεια μπορεί να μπει η επιχείρηση στον εξωδικαστικό μηχανισμό;

Ακόμη κι αν ο οφειλέτης έχει επιτύχει ευνοϊκή ρύθμιση των οφειλών του προς τις τράπεζες στο πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών (ΚΔΤ) και επιθυμεί να επιδιώξει μια ρύθμιση όλων των οφειλών του υπό το φως του εξωδικαστικού μηχανισμού, μπορεί να το πράξει, δεδομένου ότι η κοινοποίηση από τον συντονιστή αποσπάσματος της αίτησης του οφειλέτη, αναστέλλει τη διαδικασία του ΚΔΤ. Στην περίπτωση δε που δεν επιτευχθεί συμφωνία στο πλαίσιο του ν. 4469/2017, η Διαδικασία Επίλυσης Καθυστερήσεων (ΔΕΚ) – όπως ονομάζεται η διαδικασία του Κώδικα Δεοντολογίας – συνεχίζεται από το στάδιο στο οποίο είχε σταματήσει. (άρθρο 4 § 8 ν. 4469/2017).

Σταμάτης Ζησίμου
s.zisimou@euro2day.gr

[- Πλήρης οδηγός και υλικό για τον Εξωδικαστικό Μηχανισμό ρύθμισης οφειλών και την υποβολή της αίτησης](#)